

T A B L I C E

ZABAWY I ZAJĘCIA DZIECI PRZEWLEKŁE CHORYCH

TABLICA I.

/według stopnia wydatkowanego na nie wysiłku /

I stopień

wysiłek najmniejszy

Zabawy i zajęcia dzieci ciężko chorych

Zlecenie lekarskie /ogółne/ odnoszące się do czynności dzieci ciężko chorych:

dopuszczalne te czynności, które nie są podsuwane mu, ale które samo zapotrzebuje; konieczny zupełny /minimalny/ brak wysiłku, raczej swobodna odbiorcość, dyskretnie działających bodźców, które można przyjmować lub nie zauważać, a ~~wysiłek~~ wysiłek uwagi minimalny, raczej uwaga mimowolna o łatwo zjawiającej się do wolności jej zanikaniu, - związuające się z przedmiotami prostymi, dość dużymi, wyraźnymi. Własna aktywność /palce, ręce/ nie wskazana

Oświadczenie lekarza, w jakich jednostkach chorobowych lub ich nateżeniu można stosować tego typu zajęcia i zabawy odpowiadające warunkom określonym przez powyższe zlecenie.

Stan silnego nateżenia różnych chorób, jak gruźlica płuc, gościec, choroby narządów wewnętrznych, ostre przewlekłe schorzenie serca, choroby zakaźne i t.d. oraz stan lżejszy /tylko lżejszy/ takich chorób jak zapalenie opon mózgowych i mózgu. Konieczne każdorazowe pozwolenie lekarza. W tym stopniu daje się dziecku zajęcia na bardzo wyraźne jego własne zapotrzebowanie. Nie wolno je namawiać na te zajęcia

Zajęcia i zabawy odpowiadające powyższym warunkom

dla dzieci młodszych

dla dzieci starszych i młodzieży

Przyglądarki się balonikom barwnym zawieszonym dość daleko /nie przed twarzą/, wprost oczu

" " innym barwnym chwiejącym się przedmiotem zawieszonym jak wyżej.

" " kwiatom ustawnionym w polu widzenia chorego

" " różnym zawieszonym na drucie lub stojącym przedmiotem, zwłaszcza zabawkom ruchomym, puszczenym w lekki ruch przez potrącanie przez kogoś z boku /typu kiwającego się ptaka/; uwaga: ruch musi być ciągły jednostajny, miarowy, słaby.

Potrymanie w ręku dużej jednej /najwyżej dwóch/zabawki /dla dziewczynek i małych chłopczyków najlepiej lalki/wyraźnej w kształcie i kolorze, mięej w wyglądzie dotyku; pożądane również - łatwe w kształcie, mięe w wyglądzie, znane zwierzątko. Uwaga: lalki i zwierzęta dziecka ciężko chorego powinny mu być oddane na własność: nie,- jest dobre częste zmienianie pożyczanych mu zabawek. Jedna, dwie na raz /nie więcej/.

Przeglądanie dużych albumów /na bardzo wyraźne zapotrzebowanie/ z dużymi, prostymi barwnymi ilustracjami.

Przyglądarki się żadnym, mięym dla oka przedmiotom i roślinom /kwiaty/

Przeglądanie /na b.wyraźne żądanie/ albumów z ilustracjami /dużymi, wyraźnymi/ Manipulowanie /na b.wyraźne żądanie/ żartwymi pod względem technicznym "pułapkami zręcznościowymi" /paciorki wpadające w odpowiednią dziurkę na obrączkę szkłem/.

TABLICA II.

II stopień

Zabawy i zajęcia dzieci ciężko chorych
/wysiłek minimalny /Zlecenie lekarskie /ogólne/ odnoszące się do czynności dziecka ciężej chorych

też same co w stosunku do dzieci ciężko chorych /patrz tablicę I/:, raczej swobodna odbiorczość dyskretnie działających bodźców, które można przyjmować lub nie zauważać ; jeśli /na każdorazowe pozwolenie lekarza/ dopuszczalna jest własna aktywność, to tylko nieznaczne ruchy ręką /bez nacisku palców/- ruchy tylko dlonią bez podnoszenia ręki /ruchy kciuka ręki/

Oświadczenie lekarza, w jakich jednostkach chorobowych lub ich natężeniu stosować

Te same schorzenia i te same zastrzeżenie /co do każdorazowego pozwolenia lekarza i co do własnego zapotrzebowania dziecka/ - jak w tabl.I, z tą różnicą, że stan chorobowy nieco lżejszy,

W chorobach chirurgicznych w samych początkach zachorowania, w sanach ostrego bólu

Zajęcia i zabawy odpowiadające powyższym warunkom

dla dzieci młodszych

dla dzieci starszych i młodzieży

uwaga: prócz podanych w tablicy I-ej:

Odpowiednio obmyślane wygodne
umieszczenie przedmiotów

Przebieranie /branie w palce w pudełku/ przyglądarki się muszelkom lub innym drobnym przedmiocikom
Nawlekanie dużych drewnianych paciorków kolorowych
Wkładanie prostych barwnych kulkowych i tafelkowych
Słuchanie krótkiego opowiadania mało emocjonującego /najlepiej znanego/ z powtarzaniem
" łatwiej znanej znanej melodii /na zupełnie specjalne zapotrzebowanie/
Zabawa: pociąganie sznurka od "pajaca" zawieszonego na wysokości ręki
Manipulowanie przedmiocikami w "worku szczęścia" /koszyku lepiej/
Zabawa: przyglądarki się obrazkom "magicznym"/ /np. podwójne obrazki-widzi się rzeczy różne zależne od koloru szybki/ i w ogóle pokazywanym "sztuczkom" /tańczące laleczki z żelatyny i t.d./
Bańki mydlane puszczone przez kogoś
Kalkomanie robione przez kogoś /duże, wyraźne proste/

Przeglądanie ilustracji w pismach ilustrowanych /tygodniki i t.p./
" ilustracji w książkach/uważać, żeby nie były czytane/
Nawlekanie paciorków
Patrzenie w "lunetkę"/z kolorowymi szklannymi gwiazdami/ -uwaga: samemu lunetkę wymaga podnoszenia rąk i w ogóle pewnego wysiłku; na tym stopniu trzeba by ktoś inny lunetkę nastawiął.
Słuchanie łatwego, pogodnego, nie emocjonującego, krótkiego opowiadania lub bajki.
Czasem - przy specjalnie nadająccych się warukach /właściwym porozumieniu z lekarzem: słuchanie dyskretniej, nietrudnej muzyki, najlepiej piosenki nierośle śpiewanej, najlepiej znanej.
Czasem - na specjalne zapotrzebowanie i właściwym porozumieniu z lekarzem, słuchanie czytanego ulubionych a przynajmniej znanych urywków przy czywierszy, krótkich bajek.

TABLICA III.

III stopień wysiłku

Zabawy i zajęcia dzieci dość ciężko chorych

Zlecenia lekarskie /ogólne/ odnoszące się do czynności dzieci dość ciężko chorych:

dopuszczalny tylko mały wysiłek fizyczny i psychiczny: psychiczny ograniczający się do reprodukowania rzeczy znanych, fizyczny - ograniczający się do nieznacznych ruchów rak, przeważnie z minimalnym /i jakościowo słabym i ilościowo rzadkim/ ich podnoszeniem; ruchy palców bez naciskania.

Zasadniczo - na własne zapotrzebowanie dziecka, ale dopuszczalne delikatne posunięcie zajęcia, jeśli samopoczucie dziecka tego wymaga.

Określenie lekarza ,w jakich schorzeniach można stosować zajęcia i zabawy odpowiadające warunkom określonym przez powyższe zlecenie.

Jak na tabl.I i II - tylko w nieco lżejszym stanie choroby /zwłaszcza w przewlekłych/ Zwłaszcza przy przewlekłych dość ostrych stanach gruźlicy wszelkich typów, gościca wraz z zaatakowaniem serca Heine-Medina, zapalenie płuc, /nie w natężeniu/, choroby przewodów pokarmowych /stany przewlekłe/, wszelkie porażenia nerwów /dostępne dla czynników/, choroby zakaźne i w ogóle gorączkowe /przy niezbyt dużej gorączce/.

Rekonwalescencja dość daleko posunieta z zapalenia mózgu i opon mózgowych.

Zajęcia i zabawy odpowiadające powyższym warunkom dla dzieci

dla dzieci młodszych

dla dzieci starszych

/prócz podanych w tablicach poprzednich/

przewaga funkcji psychicznych	fizycznych	przewaga funkcji psychicznych	fizycznych
<p>Układani wszelkich typów Segregowanie nasion, liści, kamyków, obrazków według narzucającego się lub podanego porządku czy kolejności /np. dzielnie przedmioty, rośliny, zwierzęta i t.p./ Zabawa materiałem do gier dydaktycznych tytu domina lub zakładanie identycznych lub z pewnymi prostymi odmianami/ obrazków; uwaga: nie traktowana jako gra towarzyska Zabawa materiałem do gier dydaktycznych wymagającej pewnej nieznacznej pracy myśli, np. dobieranie wzorzów zwierząt w dł. tego, kto z kim lubi przebywać albo dobieranie roślin do naturalnego ich otoczenia.</p>	<p>Układanie "jajek", "bob" piramidek według narzucającego się porządku /np. według wielkości/ Ubieranie gotowych kulek papierowych, Sklejanie żarcuszków papierowych Nanizywanie żarcuchów np. ze słomki i bibułki Bańki mydlane Zabawy zabawkami, które wydają dźwięk przy potrząsaniu /kołatkę, dzwoneczek/ Wprawianie w ruch zabawek pociąganych za sznurek /zawieszonych niedaleko/ a/systemu bloczków /np. postać wspinająca się po sznurze/ b/systemu "Miś i kowal" / 2kijki równoległe/ c/systemu /np. "pasterek i gąska"/ Zabawa małymi instrumentami nakręcanymi /pozytywka/, korbkowymi /rodzaj katarynki/, pałeczkowymi /cymbałki/</p>	<p>Układanki - żamigłówki typu " " Składanie napisów na drukarce /odciska ktoś inny/ "lunetka" /swiazdy z kwadratów szkła/ Segregowanie znaczków lub obrazków do albumów proste składanie z papieru według wzorów Kalkomanie Gry stolikowe typu i typu kostkowego /jeśli sam ze sobą gra/ Zwijanie bandaży /razem/ proste prace pomocnicze - zwłaszcza z zakresu porządkowań koło siebie proste hodowle /kwiaty doniczkowe, werandowe, akwarium - w specjalnie korzystnych warunkach/ Zabawa pacynkami " zespoły małych zabaweczek bańki mydlane biorki /w niektórych wypadkach/</p>	<p>x/Uwaga: podział zajęć o przewadze funkcji fizycznych czy psychicznych jest teoretycznie nie do utrzymania, psychiczne ma on duże znaczenie, jeśli chodzi o dziecko chore, bo np. dziecko, chore na serce na tle gościnnym może wykonywać wysiłek psychiczny, ale fizycznego musi unikać. W tablicach I i II gdy chodziło o dziecko bardzo ciężko chore podział na zajęcia o przewadze fizycznego czy psychicznego wysiłku, nie uwzględniano, naturalnie.</p>

TABLICA IV.

IV stopień wysiłku

Zabawy i zajęcia dzieci lżej chorych /leżących/

Zlecenie lekarskie /ogólne/ odnoszące się do czynności dzieci lżej chorych /tu wyodrębnionej grupy/.

Wysiłek psychiczny dozwolony, może to być wysiłek wymagający już postawy twórczej.

Wysiłek fizyczny: dozwolony nacisk palcami oraz nie intensywne podnoszenie rąk, ruchy całego ciała nieznaczne, głównie dopuszczalny wysiłek rąk przy pozycji siedzącej /w łóżku/-dopuszczalnej, ale nie wymaganej z punktu widzenia potrzeb zabawy czy pracy; pozycja siedząca przy tym nie długotrwała. Konieczność pozostawania pod stale kontrolą stopnie zmęczenia wykluczone wszelkie współzawodnictwo i w ogóle terminowość wykonania.

Określenie lekarza, w jakich schorzeniach można stosować zabawy i zajęcia odpowiadające warunkom określonym przez poważne zlecenie

Schorzenia takie jak wymienione na tabl.IV, tylko jeszcze w mniejszym natężeniu /bez gorączki/.

Pozatym wszelka rekonalencja już dość posunięta, ale jeszcze przy konieczności pozostawania w łóżku pod ścisłą opieką pielęgniarską.

Porozumieć z lekarzem stale, ale może nie być każdorazowe, z wyjątkiem stanów gorączkowych, w których potrzebne codzienne porozumienie, jeśli w ogóle ten typ zajęć /stopień wysiłku/jest tu dostępny.

Zabawy i zajęcia odpowiadające powyższym warunkom

dla dzieci młodszych

dla dzieci starszych

przewaga funkcji

przewaga funkcji

psychicznych

fizycznych

psychicznych

fizycznych

uwaga: prócz wymienionych na tablicach poprzednich

Oglądanie obrazków /bez specjalnie rygorystycznego doboru co do ich łatwości/

Czytanie lub słuchanie czytania krótkich i łatwych książeczek z ilustracjami /poziom poniżej normy na dany wiek/

Przyglądarki się obrazom epidiaskopu /krótko/

Słuchanie piosenek /łatwy, zadnych, krótko/

rysowanie

malowanie

modelowanie

wycinanki

wydzieranki

roboty z nasion, jarzyn, pudełek, szpulek i in.

budowle z klocków

roboty pustych masek

szycie prostych lalek

przygotowywanie przyborów na choinkę

najprostrze składanki

z papieru /kapelusz, żółdki/

i t.p.

wycinanie lalek i in. przedmiotów z arkuszy drukowanych

sklejanie i ubieranie lalek

wyciętych, zabawa nimi.

już jako gry towarzyskie // a nie tylko zabawa indywidualna /ze sobą/

gry stolikowe typu domina

" " " dobieranie

" " " par

" " " loteryjek

/zakładanie obrazków/

wyszynanie włączka na dziurkowanych kartonikach według

wzoru podanego

przygotowywanie sobie kartoników do wyszywania

, wzór własny

wprawianie e ruch zabawek

mechanicznych systemu sprężynowego /nakręcanie/

-szpulkowego /"młynek"/

gra na instrumencikach jak fujarka, organiki,

akordeonik, zabawa lalkami i zwierzętami

razem z ich gospodarstwem, pojazdami, garde-robą i innymi fikcyjnymi zabawkami, bez

specjalnego ograniczenia liczby tych za-

bawek.

Czytanie łatwych i połodnych książek z wyraźnym drukiem /nieemocjonujących/

drukarenka

Wybieranie ze starych pism ilustracji pewnego typu /rys. na pewien temat/, wycinanie, tworzenie albumów czy innych zbiorów.

Przygotowanek i zmontowanie gazetkiściennnej

rysowanie

modelowanie

malowanie

wycinanki

wydzieranki

roboty z nasion, jarzyn, pudełek itd. budowle z klocków i inne konstrukcyjne /"matador"/

robota przyborów na choinkę "dekoracjiściennych"

wycinanie z papieru, klejenie /malowanie/kopert

pudełeczek, zabawek, masek i trudniejszych arkuszy drukowanych

wyrób z masy papierowej /główki lalek, zwierząt i inne zabawki/

szycie z gałązków lalek, zwierząt i pacynki

wytwarzanie różu, rekwizytów teatralnych

dzycie użytkowe dla siebie i innych, cerowanie

haftowanie, moreszkowanie i t.d.

przygotow. własnych wzorów do haftu

robota ze sznurka /paski, torbki, pantofle/

dzieciarstwo /rob. na drutach, szydełkiem/

keronkarstwo klockowe, szydełkowe i in.

tkactwo na małych warsztacikach

wyroby ze szkomy, sitowia,

proste-typu skłomianek zabaw.

artystyczne /kapelusze, koszyczki,

pantofle/

wytwarzanie przedmiotów nietykanych

wyroby strugane z miękkiego dzewza lub kory /fuj

" z miękkiego drutu /lichtarze, zabawki itd

już jako / gry typu

gry towa- / kostkowego

rzyskie / " warcabów

" szachów

Zabawa "postaciami fotogenicznymi"/ruchome części, poruszane przez naciskanie spodu podstawki/

i w ogóle zabawkami wymagającymi pomysłowości "Zabawkami - kompletami /drobne

zabawki w zespołach- np. dom lalek, straż ogniowa, ogród zoologiczny/

"bierki"

"pchełki"

patefon /słuchanie/

gra na organach, akordeonie /dzieciom cymbałkach

ostrożne wprowadzenie w zajęcia lekcyjne

/indywidualne lekcje, w sprzyjających warunkach-

w zespołach /ale jeszcze nie klasy szkolne/

V stopień wysiłku

Zabawy i zajęcia dzieci leKKO chorych /stan czynny i rekonwalescencja/
/chodzących i pół-leżących/ lub ciężej - chirurgicznie.

Zlecenie lekarskie /ogólne/ odnoszące się do dzieci leKKO chorych /prócz - leżących i chodzących/
dozwolony pewien mniejszy lub większy /indywidualnie określa lekarz/ wysiłek psychiczny i fizyczny
przy stałym zmieennym dozorowaniu go, opartym na ścisłej obserwacji objawów zmęczenia.

W razie stałych objawów niechęci do zajęć - po dokładnym zorientowaniu się, że podłożem tej niechęci nie wynika ze stanu zdrowia /orzeczenie lekarskie/-pożądana jest namowa i umiejętna zachęta /dla wciągnięcia w normalny rytm zajętego życia/ wraz z rozpatrzeniem, czy warunki są sprzyjające, unikanie w tym stanie zdrowia pozostawiania dziecka w bezczynności. Prócz zajęć dozwolonych do których dzieci zachęcany, dzieci w tym stanie zdrowia lub z tymi schorzeniami muszą mieć niewiele ale pewną liczbę stałych obowiązków do spełnienia

Określenie lekarza w jakich schorzeniach można stosować zabawy i zajęcia odpowiadające powyższym warunkom

Wszystkie choroby wewnętrzne w lekkim nasileniu /bezgorączkowym/ i w rekonwalescencjach.
Szczególnie nadają się w chorobach chirurgicznych / złamanie i t.d./ oraz w gruźlicy kostno-stawowej- tu nawet w stanach nieco cięższych, tylko stosowane z wielką ostrożnością nie tylko w kierunku przesunięcia psychicznego ile dostosować starannych i racjonalna do stanu fizycznego /unieruchomienia odpowiedn. części/ i t.d.

Zabawy i zajęcia odpowiadające powyższym warunkom

dla dzieci mniejszych

czynności z przewagą funkcji
psychicznych

fizycznych

dla dzieci większych i młodzików

czynności z przewagą funkcji
fizycznych

Kino /b.krótko, b.prosty nie emocjonujący dla ciekawy film, b.rzadko/

Radio - audycje dziecięce

Teatr kukiełkowy /warunki jak wyżej kino/

Opowiadanie cykliczne /z dnia na dzień nie emocjonujące ale b.ciekawe, interesujące/

uwaga: prócz wymienionych uprzednio:

Zabawy w piaskownicy/na dworze, werandzie lub lokalu/

Zabawy z zabawkami ruchomymi "dalekobieżnymi" /kolejka nakręcana, samolociki fruwające nakręcane i t.d./

Zabawy z zabawami ciąganimi, pchanymi i in. wymagającymi chodzenia

Zabawy konstrukcyjne wymagające dużej przestrzeni /większe budowle/

Zabawy fikcyjne "w role", wymagające zmiany miejsca
gry towarzyskie " " "

Kino /krótko, prosty nie emocjonujący ale ciekawy film, rzadko/

Radio /audycje tylko odpowiednie do wieku

Teatr kukiełkowy /warunki jak wyżej kino/

Czytanie książek na poziomie swego wieku

Robaty laubzegą /jeśli indywidualne pozwolenie; dla gruźlicy płuc wykluczone/

Robaty introligatorskie /preste/- indywidualne pozwolenie

Robaty koszykarskie miękką wikliną lub taśmą wiklinową

Robaty z metalu /świeczniki, pudełka i t.d./ zwąższca z miękkiego drutu

Hodowla; w ogóle obserwacja przyrodnicza bardziej metodyczna

Inne obserwacje przyrodnicze /waga, mikroskop, sekcje/

Wykonywanie pomocy szkolnych /bryły z kartonu i t.d./

Reperacje i dopatrywanie gier

Zabawy w przebieranie /kostiumy własnej roboty lub gotowe/

Teatr samorodny

" kukiełkowy /własny montaż/ własne wykonanie lubzotowych lalek i dekoracji własne układanie scenariusza

Teatr cieni widowisko maskowe /jako rodzaj grupy teatralnej/-własny monter, własnymi maskami Pomoc w gospodarskich zajęciach

" w administracyjnych "/np.przy kartotekach szpitalnych, porządkowanie dokumentów i t.d./

Obsłużenie siebie w zakresie dostępnym indywidualnie jako stały obowiązek

Zajęcia lekcyjne - pożądane szkolne